

NVE

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 01.07.2025

Vår ref.: 202202426-17 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler: Jan Are Gildestad

jag@nve.no

Jamnene koblingsstasjon - Oversendelse av tillatelser

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Linja AS tillatelse til å bygge en ny koblingsstasjon ved Jamnene i Fortun i Luster, og jordkabler for å knytte eksisterende regionalnett til koblingsstasjonen. Vi har samtidig gitt Hydro Energi AS tillatelse til å bygge jordkabler og en kort luftledning for å knytte deres anlegg i Fortun til den samme stasjonen. Statnett SF har fått tillatelse til å bygge jordkabler for å knytte sammen Jamnene transformatorstasjon og Jamnene koblingsstasjon. NVE har samtidig gitt Linja AS og Hydro Energi AS vårt samtykke til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for etablering av anleggene.

1 Søknaden

NVE ga Statnett SF konsesjon og samtykke til ekspropriasjon for bygging og drift av en ny transmisjonsnettstasjon i Fortun, kalt Jamnene transformatorstasjon, 16. mai 2024. Samtidig med Statnett SF sin søknad om å bygge en ny Jamnene 420 kV transformatorstasjon i Fortun, søkte Linja AS den 14. januar 2022 om egne anlegg i Fortun for å knytte sammen den nye transmisjonsnettstasjonen med regionalt og lokalt nett. Linja AS søkte om å bygge en egen, innendørs 132 kV koblingsstasjon ved siden av Statnetts stasjon, og om å koble det eksisterende regionalnettet i Fortun til den nye koblingsstasjonen med jordkabler. Hydro Energi har siden søkt om å bygge to forbindelser for å knytte produksjonsanleggene i Fortun til den nye koblingsstasjonen, og å føre en eksisterende 132 kV kraftledning fra Herva inn til samme stasjon.

NVE ga i 2024 Statnett samtykke til ekspropriasjon av areal både til bygging av Statnetts anlegg og til etablering av Linjas omsøkte koblingsstasjon. Etter detaljprosjektering av adkomstveien til Statnetts stasjon, ble det nødvendig å søke om en noe endret plassering av koblingsstasjonen til Linja. Linja har derfor søkt om samtykke til ekspropriasjon av areal til stasjonstomt som tidligere

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

ikke var omsøkt av Statnett. Linja og Hydro Energi søker også om samtykke til ekspropriasjon for omlegging av luftledninger og jordkabler.

Linja har søkt om:

- Et stasjonsbygg med grunnflate ca. 432 m² og høyde inntil 11,5 meter
- Et inngjerdet stasjonsområde på ca. 1.250 m²
- Innendørs, gassisolert 132 kV koblingsanlegg
- Innføring av kraftledningene fra Øvre Årdal med 3 sett 132 kV jordkabler, hver på ca. 330 meter

Hydro Energi har søkt om å bygge nye forbindelser mellom eksisterende Fortun transformatorstasjon og den nye Jamnene koblingsstasjon, og å legge den eksisterende 132 kV-ledningen fra Herva kraftverk inn til Jamnene koblingsstasjon. Når Statnett og Linjas anlegg på Jamnene er idriftsatt, vil Hydro Energi eie og drive Fortun transformatorstasjon.

Hydro Energi har søkt om:

- To 132 kV forbindelser fra Fortun transformatorstasjon til nye Jamnene koblingsstasjon, hver bestående av ett jordkabelsett på ca. 280 meter mellom kabelendemast ved Jamnene og Jamnene koblingsstasjon, og en luftledning på ca. 145 meter mellom kabelendemast ved Jamnene og Fortun transformatorstasjon.
- Innføring av 132 kV-kraftledningen fra Herva til nye Jamnene koblingsstasjon med en luftledning på ca. 310 meter og jordkabel på ca. 130 meter

Statnett har søkt om:

- To 132 kV jordkabler på ca. 150 meter mellom Jamnene transformatorstasjon og Jamnene koblingsstasjon, og egne bryterfelt i Jamnene koblingsstasjon.

NVE ga Statnett SF konsesjon og samtykke til ekspropriasjon for bygging og drift av Jamnene transformatorstasjon 16. mai 2024. På grunn av en skrivefeil, utstedte NVE ny konsesjon til Statnett den 19. juni 2024.

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven og søknad om ekspropriasjonstillatelse etter ekspropriasjonsloven. Konsesjonssøknaden skal også oppfylle kravene til utredninger etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger. Prinsippene i naturmangfoldloven skal dessuten legges til grunn som retningslinjer i vurderingen av om konsesjon skal gis. I tillegg til NVEs behandling, skal tiltaket også avklares etter andre relevante sektorlover.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

2.1 Høring av konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon

NVE sendte Linja AS sin konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse på høring sammen med Statnetts søknad om nye Jamnene transformatorstasjon 7. februar 2023. Statnett videresendte høringsbrevet til berørte grunneiere, rettighetshavere, naboer og gjenboere. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden ble satt til 3. april 2023. Luster kommune ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden med konsekvensutredning ble kunngjort i Sogn avis og Norsk lysingsblad.

Hvilke instanser som fikk søknaden på høring fremgår av vedlegg A.

NVE arrangerte offentlig møte i forbindelse med høringen av søknaden i Grendahuset i Fortun den 13. mars 2023. NVE orienterte om konsesjonsprosessen, og representanter for Statnett og Linja presenterte søknadene.

NVE arrangerte informasjonsmøte med Luster kommune i rådhuset i Gaupne den 14. mars 2023. Også her orienterte NVE om konsesjonsprosessen og kommunens rolle, og Statnett og Linja presenterte søknadene.

Samme dag som NVE avholdt folkemøte i forbindelse med høring av konsesjonssøknadene, gjennomførte NVE også befaring av stasjonsområdet, med Statnett, Linja, Hydro Energi, representanter fra kommunen og berørte grunneiere.

Den 11. september 2024 leverte Linja en endringssøknad med søknad om ekspropriasjon for ny arealbruk. Søknaden innebar en mindre justering av plassering av koblingsstasjonen, som innebar noe endret behov for areal hos et fåtall grunneiere. Sammen med Linjas endringssøknad, søkte også Hydro Energi om konsesjon for forbindelsene mellom Fortun og Jamnene, og omleggingen av Herva-ledningen til Jamnene. NVE sendte denne på høring til de berørte grunneierne den 1. oktober 2024. Frist for uttale ble satt til 25. oktober 2024. Det kom ikke inn uttalelser til høringen av denne søknaden.

Den 21. mars 2025 sendte Linja inn en ny søknad om mindre endringer på koblingsstasjonen. Bakgrunnen for endringene var forhold som ble avdekket under detaljprosjekteringen som førte til behov for et noe utvidet bygg og områdesikring rundt stasjonen. NVE vurderte de omsøkte endringene til å være av så begrenset omfang at høring av disse var unødvendig, jf. energiloven § 2-1.

2.2 Innkomne merknader

NVE mottok til sammen 18 høringsuttalelser til den opprinnelige søknaden. Uttalelsene med Statnett og Linjas kommentarer er sammenfattet i brev fra Statnett av 4. mai 2023, NVE-ref. 202116028-62, vedlagt dette brevet.

Høringsuttalelsene dreide seg i stor grad om virkninger for landbruket gjennom nedbygging av dyrka mark, naturmangfold i området og landskapsvirkninger av et nytt, stort energianlegg. Flere var opptatt av ulike omsøkte massedeponier. I tillegg inneholdt uttalelsene ønske om kompensasjon til lokalsamfunnet og de enkelte grunneierne, og behov for spesielle hensyn i anleggsperioden, f.eks. med tanke på trafikkutfordringer både i turistsesong og i forbindelse med landbruk.

NVE

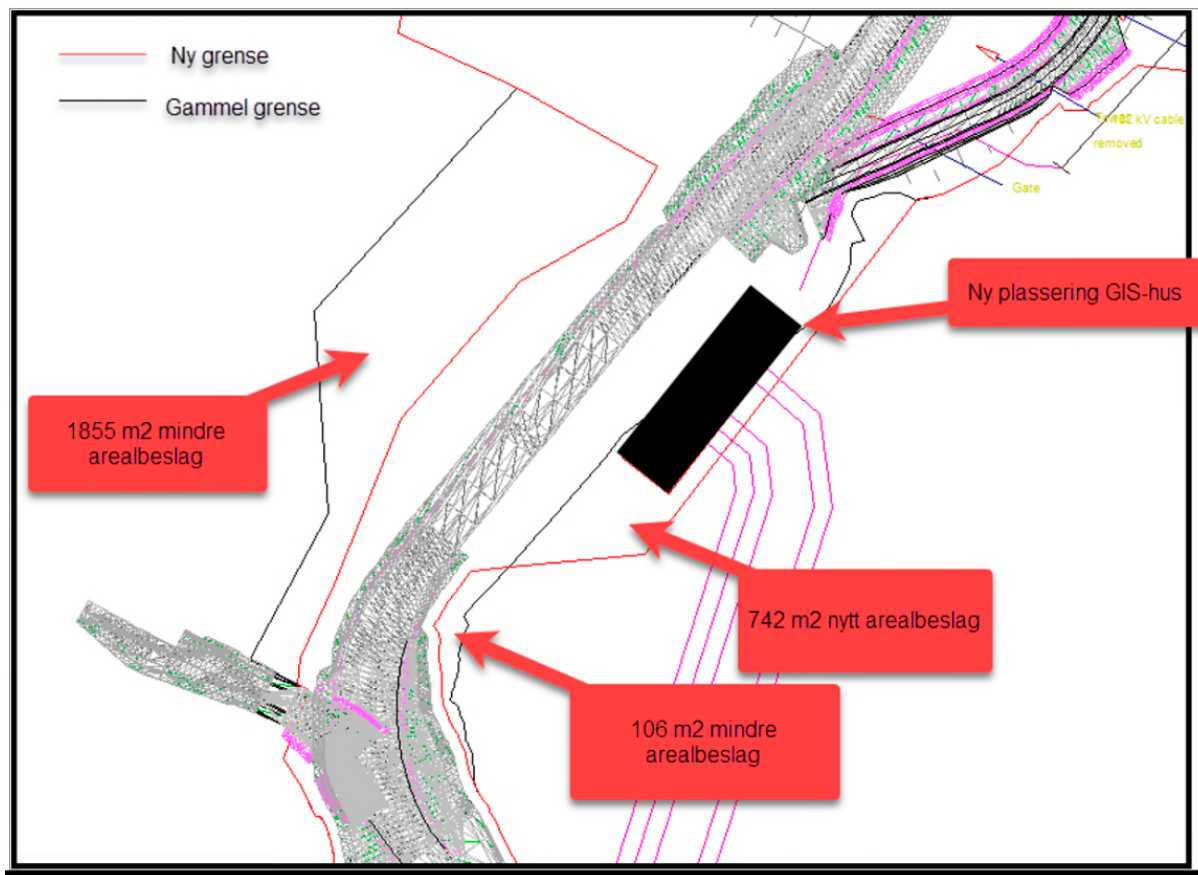
Norges vassdrags-
og energidirektorat

3 NVEs vurdering av søknad etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE kan gi konsesjon til et anlegg dersom de samlede positive konsekvensene av tiltaket er større enn de negative for samfunnet. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

Søknaden til Linja ble sendt samtidig med Statnetts søknad om nye Jamnene transformatorstasjon. Anleggene de søker om, er nødvendige for at Statnetts stasjon skal ha en funksjon. Anleggene Hydro Energi har søkt om, kommer også som en direkte følge av Statnetts nye stasjon. Nødvendigheten av disse anleggene ble også presentert i Statnett og Linja sin opprinnelige søknad. NVE har derfor sett søknadene som gjensidig avhengige av hverandre, og da vi ga konsesjon til Statnett, var det en forutsetning at Linja og Hydro også fikk etablere sine anlegg. Det vesentligste av virkninger av de nye anleggene til Linja og Hydro ble derfor også vurdert som del av de samlede virkningene av tiltakene.

Etter den første høringen, søkte Linja om mindre endringer i sine anlegg. Koblingsstasjonen, som opprinnelig var omsøkt på oversiden av adkomstveien til Statnetts stasjon, er nå omsøkt plassert nedenfor veien. Dette skyldes at Statnett under detaljprosjektering kom til at adkomstveien måtte flyttes noen meter vestover. Begge stasjonsplasseringene påvirker dyrka mark. I sum medfører den endrede plasseringen mindre beslag av dyrka mark, samtidig som én grunneier blir mindre berørt, mens en annen får mer areal nedbygd. NVE vurderer at den endrede plasseringen av stasjonen ikke gir vesentlige negative virkninger. NVE mener at det er en bedre løsning, både teknisk og med tanke på arealbruk.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 2 - Kartet viser Linjas omsøkte koblingsstasjon illustrert med svart rektangel. Omsøkte arealer til ekspropriasjon avgrenset med røde streker. Statnetts adkomstvei i grått. Arealet lengst vest var opprinnelig omsøkt, men er ikke nødvendig med den nye stasjonsplasseringen.

3.1 Virkninger for miljø og samfunn

NVE ga konsesjon til Statnetts Jamnene transformatorstasjon i 2024. Våre vurderinger av virkninger for miljø og samfunn, inkluderte også Linja og Hydro Energi sine omsøkte anlegg. I ettertid har Linja søkt om små endringer i tiltakene sine, herunder en noe endret stasjonsplassering og litt endret utforming på bygget. NVE vurderer at endringene ikke gir endrede virkninger for omgivelsene, sammenlignet med det som var grunnlaget for avgjørelsen i 2024.

For utfyllende vurderinger av de aktuelle temaene, viser vi til vurderingene vi gjorde da vi ga Statnett konsesjon, i notatet Bakgrunn for vedtak, av 16. mai 2024, NVE-ref. 202116028-99.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

4 NVEs konklusjon om konsesjon etter energiloven

4.1 Oppsummering av virkninger av tiltaket

Basert på våre vurderinger over og i dokumentet «Bakgrunn for vedtak» av 16. mai 2024, mener NVE at løsningene Linja, Hydro Energi og Statnett har søkt om er de som samlet er de beste for samfunnet. Gjennom høringer og innspill underveis, mener vi at de negative virkningene av regionalnettanleggene for omgivelsene er begrensede. Vi har tidligere også vurdert de samlede virkningene av Statnetts nye transmisjonsnettstasjon, Linjas koblingsstasjon og omlegging av nettet i Fortun. De samlede fordelene for samfunnet er større enn ulempe.

4.1.1 Anleggsarbeid

For å sikre naturlig revegetering av områder brukt til midlertidige anleggsplasser og -veier, skal vekstmasser skaves av, lagres i ranker med en høyde på maksimalt to meter, og benyttes ved istandsettingen. Tilsvarende metode skal gjøres med matjord på dyrket mark. Ved arrondering, skal dere sørge for naturlige overganger til tilgrensende terreng. Overflaten skal ikke klappes, men rufses for å fremme naturlig revegetering. På dyrket mark skal Linja og Hydro Energi sørge for at jordens produksjonsevne ikke reduseres. Se ellers NVEs [Veileder](#) for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.

4.2 NVEs konklusjon

I medhold av energiloven gir NVE **Linja AS** konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Luster kommune i Vestland fylke, ref. NVE 202202426-13:

Jamnene koblingsstasjon med:

- Et inngjerdet område på ca. 1250 m²
- En bygning med grunnflate ca. 432 m² og høyde ca. 11,5 meter
- Innendørs, gassisolert koblingsanlegg med spenning 132 kV
- Nødvendig høyspenningsanlegg

Videre gir NVE i medhold av energiloven **Linja AS** konsesjon til å bygge om og fortsatt drive følgende elektriske anlegg i Luster og Årdal kommuner i Vestland fylke, ref. NVE 202202426-19:

- 132 kV kraftledning Jamnene–Øvre Årdal I
- 132 kV kraftledning Jamnene–Øvre Årdal II
- 132 kV kraftledning Jamnene–Øvre Årdal III

I medhold av energiloven gir NVE **Hydro Energi AS** konsesjon til å bygge om og drive følgende elektriske anlegg i Luster kommune i Vestland fylke, ref. NVE 202202426-18:

- 132 kV kraftledning Fortun–Jamnene KS I
- 132 kV kraftledning Fortun–Jamnene KS II
- Fortun transformatorstasjon

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Videre gir NVE i medhold av energiloven **Hydro Energi AS** konsesjon til å bygge om og fortsatt drive følgende elektriske anlegg i Luster kommune i Vestland fylke, ref. NVE 202202426-21:

- 132 kV kraftledning Herva–Jamnene KS

I medhold av energiloven gir NVE **Statnett SF** konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg i Luster kommune i Vestland fylke, ref. NVE 202202426-20:

- 132 kV jordkabel Jamnene TS–Jamnene KS I
- 132 kV jordkabel Jamnene TS–Jamnene KS II
- Innendørs, gassisolert koblingsanlegg i Jamnene koblingsstasjon

5 NVEs vurdering av søknader om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønnssak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. ekspropriasjonsloven § 12.

5.1 Hjemmel

Linja AS og Hydro Energi AS har i medhold av lov om overføring av fast eiendom av 23. oktober 1959 (ekspropriasjonsloven) § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Ekspropriasjonsloven § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «*så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg.*»

Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge og drive de omsøkte anleggene. Omtrent tre grunneiere blir berørt av anleggene som NVE gir konsesjon til.

5.2 Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

Linja AS søker om ekspropriasjon til eiendomsrett for følgende arealer:

Omtrent 742 m² areal til koblingsstasjon, utover areal allerede ervervet av Statnett til formålet.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Linja AS og Hydro Energi AS søker om ekspropriasjon til bruksrett for følgende arealer:

- Traseer til jordkabelinnføringer og omlegging av en luftledning til den nye koblingsstasjonen

Her vil nødvendig areal for fremføring av ledning bli klausulert. Omsøkt rettighetsbelte er vist i tabellen under. Retten omfatter også rydding av skog i traseen i driftsfasen.

Tabell 1: Omsøkt rettighetsbelte og klausulert areal i ekspropriasjonssøknader fra Linja AS og Hydro Energi AS.

	RETTIGHETS- BELTE (M)	LENGDE (M)	KLAUSULERT AREAL (DAA)	KOMMENTAR	SELSKAP
GRØFT 5 KABELSETT	16,5	140	2,3	Fellesføring fra Jamnene mot Fortun og Ø. Årdal	Linja & Hydro Energi
OPI-KANAL 5 KABELSETT	21	10	0,2	Fellesføring under adkomstvei	Linja & Hydro Energi
GRØFT 3 KABELSETT	12,5	160	2,0	132 kV kabelsett mot Ø. Årdal	Linja
GRØFT 2 KABELSETT	9	110	1,0	132 kV kabelsett mot Fortun	Hydro Energi
GRØFT 1 KABELSETT	6,5	130	0,8	132 kV kabelinnføring fra Herva	Hydro Energi
NY 132 KV LUFTLEDNING	30	310	9,3	132 kV luftledning fra Herva	Hydro Energi

5.3 Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd: «Vedtak eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.» Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

5.3.1 Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitte anlegg

NVE har vurdert at de samlede virkningene av de nye nettanleggene på Jamnene og i Fortun er større enn ulempene for samfunnet. For mer informasjon om dette vises det til kapittel 3 i dette notatet, samt «Bakgrunn for vedtak» av 16. mai 2024, NVE-ref. 202116028-99. Hva gjelder de omsøkte endringene fra løsningen som ble vurdert i 2024, vil flytting av Jamnene koblingsstasjon

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

samlet gi et mindre arealbeslag enn opprinnelig. Sammenlignet med de opprinnelige planene, vil gnr./bnr. 8/1 få beslaglagt ytterligere 0,4 dekar dyrka mark, mens gnr./brn. 8/3 får redusert arealinngrep med 1,6 dekar.

Den omlagte 132 kV luftledningen fra Herva, inn mot Jamnene, vil kunne innebære begrenset skogrydding. Utover dette vil en kort ledning i hellende terreng langs elva gi små ulemper for grunneier. Jordkablene som vil bygges mellom Fortunselvi og nye Jamnene koblingsstasjon, vil gi midlertidige ulemper for grunneierne i byggefasen. Ved fullført anleggsarbeid, vil jorda kunne dyrkes som før.

5.3.2 Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse i forsyningssikkerhet, reduserte energitap og avbruddskostnader avveies mot hensynet til de grunneiere eller rettighetshavere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand, se kapittel 3 og «Bakgrunn for vedtak» av 16. mai 20024.

Enkeltpersoner blir i varierende grad blir direkte berørt av bygging og drift av de anleggene det er gitt konsesjon til. NVE mener allikevel at de samfunnsmessige fordelene ved dette tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordelene ved anleggene vi har er gitt konsesjon til utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre.

5.4 NVEs samtykke til ekspropriasjon

Det foreligger grunnlag etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Linja AS og Hydro Energi AS har søkt om. NVE viser til vedtak om samtykke til ekspropriasjon, ref. NVE 202202426-22 og 202202426-23.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsene faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. ekspropriasjonsloven § 16.

NVE forutsetter at Linja AS og Hydro Energi AS forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.

5.5 Forhåndstiltredelse

Linja AS og Hydro Energi AS søker også om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25. Forhåndstiltredelse innebærer at tiltakshaver kan sette i gang anleggsarbeidet før skjønn er avholdt/erstatning er fastsatt.

Normalt forutsetter samtykke til forhåndstiltredelse at skjønn er begjært. NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknaden, og vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse når skjønn eventuelt er begjært.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

6 Vedlegg – Høringsparter

Følgende instanser fikk søknaden på høring:

- AT Skog SA
- Avinor AS
- Birdlife Norge
- Breheim Nett AS
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) – Region vest
- Forsvarsbygg
- Fortidsminneforeningen i Sogn og Fjordane
- Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane
- Hydro Energi AS
- Luftfartstilsynet
- Luster kommune
- Motvind Norge
- Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane
- Sogn og Fjordane bonde- og småbrukarlag
- Sogn og Fjordane bondelag
- Sogn og Fjordane Natur og ungdom
- Sogn og Fjordane turlag
- Statens vegvesen
- Statsforvaltaren i Vestland
- Telenor Norge AS
- TeliaSonera Norge AS
- Vestland fylkeskommune

Statnett SF orienterte berørte grunneiere og rettighetshavere om søknaden og om fristen for å komme med uttalelser.

Høringsuttalelsene og søkers kommentarer er tilgjengelige via offentlig postjournal (elnnsyn) saksnummer 202116028.

Med hilsen

Tor Carlsen

Konsesjonsansvarlig (fung.)

Ingrid Myrtveit

seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mottakerliste:

HYDRO ENERGI AS
STATNETT SF
LINJA AS

Kopimottakerliste:

LUSTER KOMMUNE
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Region Vest
Grunneiere/rettighetshavere
STATSFORVALTAREN I VESTLAND
VESTLAND FYLKESKOMMUNE
BREHEIM NETT AS
LINJA AS - Vegard Flatjord Moritsgård